

Utdrag ur Valnämnds sammanträdesprotokoll 2023-10-10

§ 9

Riktlinjer och instruktioner för hantering av propaganda i och i anslutning till ett röstmottagningsställe vid Europaparlamentsvalet 2024 i Upplands Väsby kommun (VN/2023:13)

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar enligt följande:

1. Valnämnden godkänner förslaget till riktlinjer och instruktioner för hantering av propaganda i och i anslutning till ett röstmottagningsställe.
2. Partier som inte finns representerade i nämnden förutsätts beakta beslutade riktlinjer och instruktioner och följa röstmottagarnas anvisningar.

Beskrivning av ärendet

I samband med de tre senaste valen, de allmänna valen 2022 och 2018 och Europaparlamentsvalet 2019, beslutade valnämnden om riktlinjer och instruktioner för hantering av propaganda i och i anslutning till ett röstmottagningsställe. Den samlade bedömningen är att dessa riktlinjer fungerade bra och följdes under 2022, förslaget för riktlinjer är därför att återanvända föregående riktlinjer till Europaparlamentsvalet 2024 med mindre korrigeringar.

Enligt vallagen 8 kap 3 § får det inte på ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. Syftet med regleringen är att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva röstningsförfarandet och utgör ett led i att trygga genomförandet av fria och hemliga val. Inför valet 2022 utökades röstmottagares befogenheter över upprätthållandet av ordning i röstningsförfarandet, vallagen 8 kap 4§:

”Röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Den som befinner sig i lokalen eller i ett utrymme intill denna ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger

Valnämnd

för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Den som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas. Lag (2021:1328).”.

Utifrån detta föreslår valkansliet riktlinjer för Upplands Väsby kommun enligt nedan.

Förslag till riktlinjer och instruktioner för hantering av propaganda i och i anslutning till ett röstmottagningsställe vid Europaparlamentsvalet 2024

Affisivering och annat politiskt kampanjmaterial

- Ett parti får inte sätta upp valaffischer i anslutning till ett röstmottagningsställe. Sitter det affischer eller annat kampanjmaterial inom ett avstånd **på ca 20 meter** i anslutning till lokalen har röstmottagarna rätt att plocka ner detta.
- Politisk propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val får inte förekomma inom en radie av ca 20 meter i anslutning till röstningslokalerna. Med detta avses utöver affisivering; utdelning av broschyrer, flygblad eller annan skriftlig information om politiska partier, muntlig information/agitation med eller utan högtalare eller annan teknisk utrustning. Undantaget är ”passiv” valsedelsutdelning (se avsnitt valsedelsutdelning).
- Partiorganisationerna ska i övrigt beakta kraven i 8 kap. 3-4 §§ vallagen när partierna planerar sina valaktiviteter avseende affisivering och annat politiskt kampanjmaterial.

Valsedlar

- Partiföreträdare ska lämna de valsedlar som partierna ansvarar för i neutrala kassar utan partisymboler till röstmottagarna.
- Partiföreträdare som går in i vallokal- och/eller förtidsröstningslokal för att kontrollera valsedlarna ska ta av sig partisymboler, partijackor och eventuella banderoller eller dylikt. Lokaler för röstning ska vara politiskt värdeneutrala.

Valsedelsutdelning

Valnämnd

- Partier som deltar i valet får dela ut valsedlar utanför vallokaler på valdagen. Partiernas valsedelsutdelare ska stå utanför entrén.
- Valsedelsutdelarna ska inte uppmana väljarna att ta deras valsedlar och ska undvika partipolitiska diskussioner utanför entrén, så kallad ”passiv” valsedelutdelning.
- Partierna i valnämnden har kommit överens om att ingen valsedelsutdelning görs vid förtidsröstningslokaler under deras öppethållanden.
- Partierna delar endast ut valsedlar till väljarna, inget annat kampanjmaterial.

Torgmöten och andra aktiviteter

- Torgmöten eller andra politiska aktiviteter får inte ske i nära anslutning till ett röstmottagningsställe.
- Partiorganisationerna ska därutöver beakta kraven i 8 kap. 3-4 §§ vallagen när partierna planerar sina valaktiviteter avseende torgmöten och andra aktiviteter.

Kontorets förslag till beslut

Valnämnden beslutar enligt följande:

1. Valnämnden godkänner förslaget till riktlinjer och instruktioner för hantering av propaganda i och i anslutning till ett röstmottagningsställe.
2. Partier som inte finns representerade i nämnden förutsätts beakta beslutade riktlinjer och instruktioner och följa röstmottagarnas anvisningar.

Ordförandens förslag

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Upplands Väsby
kommun

Utdrag ur
sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-10-10

4

Valnämnd

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige